

ЗАХИРАМЖА

2024 оной феввалиин 20

№ 125-р

Улаан-Үдэ хото

«2024 оной болон 2025 ба 2026 онуудай түсэблэлгын болзорой улас түрын бюджет тухай» гэхэн 2023.12.21-эй № 272-VII Буряад Уласай Хуули (саашадаа - Бюджет тухай хуули) бэелүүлхэ зорилготойгоор:

1. Тус захирамжын №1* хабсаргалтын ёһоор, 2024 оной улас түрын бюджетэй олзо оршын гол захирагшадай хэмжээндэ республикын бюджетэй татабариин болон татабариин бэшэ олзо оршын уридшалһан мэдээнүүдые баталха.

2. Тогтоохо:

2.1. Бюджет тухай хуулида хубилалтануудые оруулхадаа, улас түрын бюджетэй мүнгэнэй гол захирагшадай бюджетэй мэдүүлгэнүүд Буряад Уласай Засагай газарай 2011.08.25-ай № 615-р захирамжаар баталагдаһан, Буряад Уласай Засагай газарай Буряад Уласай Арадай Хуралай зүбшэн хэлсэлгэдэ оруулдаг байгша мүнгэн һангай жэлэй ба түсэблэлгын хугасаагай Улас түрын бюджет тухай Буряад Уласай хуулида хубилалтануудые оруулха тухай Буряад Уласай хуулийн түлэб зохёон хараалха Гуримтай зохилдуулан үгтэдэг.

2.2. Улас түрын бюджетэй мүнгөөр тэдхэдэг гүрэнэй засагай зургаануудай (гүрэнэй зургаануудай) хүдэлмэрилэгшэдэй тоо олошоруулхагүйн талаар Бюджет тухай хуулийн 21-дэхи статьягай 1-дэхи хубиие дүүргэлгые сахилгын хойноһоо хиналта бэелүүлхыень Буряад Уласай Засагай газарай Түрүүлэгшын орлогшо - Буряад Уласай Толгойлогшын - Буряад Уласай Засагай газарай Захиргаанай Хүтэлбэрилэгшэ А.Ц. Гулгеновтэдаалгаха.

2.3. 2024 ондо зүбшөөгдэхэгүй:

2.3.1. Гүрэнэй засагай гүйсэдхэлгын зургаануудай мэдэлдэ ородог һангай эмхи зургаануудай ажалшадай салин хүлһэ түлэлгөөр тогтоогдоһон гуримаар баталагдаһан хизаарлагдаһан дээдэ хэмжээе бусад зорилгоор хараалагдаһан бюджетэй уялгануудай дээдэ хэмжээ бага болгоһоной ашаар дээшэлүүлгэ (гүрэнэй засагай гүйсэдхэлгын зургаануудай мэдэлдэ ородог һангай эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй ажалһаа болиходо түлэхэ түлбэринүүдые хэхэ зорилготойгоор бюджетэй уялгануудай хизаарлагдаһан хэмжээ нэмээхэхээ гадуур), хэрбээ Оросой Холбоото Уласай хуули ёһонуудаар ба Буряад Уласай хуули ёһонуудаар ондоогоор тодорхойлогдоогүй байһан ушарта.

2.3.2. Гүрэнэй засагай гүйсэдхэлгын зургаануудай мэдэлдэ ородог хангай эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй салин түлэхэ түлбэринүүдтэ нэмэлтэ мүнгэ түлэхэ бюджетэй уялгануудай тогтоогдоһон гуримаар баталагдаһан хизаарлагдаһан дээдэ хэмжээе бусад зорилгоор хараалагдаһан бюджетэй уялгануудай дээдэ хэмжээ бага болгоһоной ашаар дээшэлүүлгэ (гүрэнэй засагай гүйсэдхэлгын зургаануудай мэдэлдэ ородог хангай эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй ажалһаа болиходо түлэхэ түлбэринүүдтэ нэмэлтэ мүнгэ тооложо гаргаха зорилготойгоор бюджетэй уялгануудай хизаарлагдаһан хэмжээ нэмээхэхээ гадуур), хэрбээе Оросой Холбоото Уласай хуули ёһонуудаар ба Буряад Уласай хуули ёһонуудаар ондоогоор тодорхойлогдоогүй байһан ушарта.

3. Тодорхойлхо:

3.1. Буряад Уласай гүрэнэй засагай түлөөлэлгэтэ гүйсэдхэлгын зургаан Буряад Уласай Эдэй засагай яаман (Кочетова Е.Н.) болохо:

3.1.1. Холбоото уласай татабариин албанда мүнгэн шэлжүүлгэнүүдэй шэнэ түсэлнүүдые (саашадаа - НИП) бээлүүлжэ байһан хуули эрхын нюурнууд тухай мэдээсэл – ФНС-эй тогтооһон түхэлөөр эльгээхэ.

3.1.2. Оросой Холбоото Уласай Засагай газарай 2021.10.12-ой № 1740 (саашадаа – Дүримүүд № 1740) тогтоолоор баталагдаһан бюджетэй урьһаламжануудаар Оросой Холбоото Уласай урда Оросой Холбоото Уласай можо нютагай ушаруулһан үри шэриие усадхаха тухай Дүримүүдэй ёһоор, эрдэм шэнжэлгын-хүгжөөлгын түсэлнүүдые (НИП) бээлүүлжэ байһан бүридхэлдэ абтаһан хуули эрхын нюурнуудай мэдээнүүдые заатагүй тушаажа байлгы хангаха, тэрэ тоодо:

- эрдэм шэнжэлгын-хүгжөөлгын түсэлнүүдые (НИП) бээлүүлдэг урид бүридхэлдэ абтаһан хуулита нюурай түлэһэн татабаринуудай хамтын хэмжээн тухай мэдээ үгэлгэдэ Оросой Холбоото Уласай Татабариин кодексын 102-дохи статьягаар хараалагдаһан зүбшөөл, Холбоото Уласай Татабариин албанда баталагдаһан түхэлөөр;

- эрдэм шэнжэлэлгын ба хүгжөөлгын түсэлнүүдые бээлүүлгэхээ абтаха татабариин олзо тотолон гаргалгада хэрэглэгдэдэг эрдэм шэнжэлэлгын ба хүгжөөлгын түсэлнүүдые бээлүүлгэхээ татабариин олзо оршын хэмжээнэй үнэн бодото байһыень баталха зорилготойгоор тиимэ хуули эрхын нюурай мүнгэн хангай - ажахын ажал ябуулга шалгаха шалгалта Холбоото уласай сан жаса хүтэлдэг зургаанай үнгэргэлгэдэ хэрэгтэй баримта саарһанууд ба мэдээсэлнүүд.

3.2. Ниитэ нэгэн тусхай мүнгэн туһаламжын талаар Буряад Уласай гүрэнэй засагай түлөөлэгдэһэн гүйсэдхэлгын зургаан Буряад Уласай Мүнгэн хангай яаман.

4. Буряад Уласай Арадай Хуралда Буряад Уласай Толгойлогшын бүрин эрхэтэ түлөөлэгшын албан (Мотошкин Л.Н.), Бюджет тухай хуулида хубилалтануудые оруулха тухай хуулийн түлэбөөр тобшололнуудые оруулхадань, хинан харгалзалжа байһан асуудалнуудаарнь Буряад Уласай

гүрэнэй засагай гүйсэдхэлгын зургаануудта тэдэниие саг соонь хүргэхэ.

5. Республикын бюджетэй олзо оршын гол захирагшадта:

5.1. Налог татабаринуудые болон бусад уялгата түлбэринүүдые орохо талаар хэмжээнүүдые абаха, мүн тэдэнэй түлэхэ үри шэри бага болгохо.

5.2. Татабариин болон татабариин бэшэ олзо оршын ба үнгэрхэн тоосоото үедэ тусхай зорилгоор хэрэглэхэ бюджетүүд хоорондын мүнгэн һомололгонуудай үлэгдэлнүүдые бусаалгын олзо оршын гүйсэдхэлые шэнжэлэлгын үндэһөөр, хэрэгтэй сагта тоосоото харын удаадахи харын 10-һаа урид мүнгэн һангай түсэбэй харуулалтануудта хубилалтануудые оруулха.

6. Республикын бюджетэй дутагдалда мүнгэ һомолуулха газарнуудай гол захирагшадта:

6.1. Уласай бюджетэй дутагдал хүсэлдүүлгые харгалзалжа, мүнгэ саг соонь, хүсэд дүүрэнээр һомолуулга хангаха.

6.2. Налог татабариин ба татабариин бэшэ олзо оршонуудай талаар республикын бюджетэй бодото гүйсэдхэлые ба уласай бюджетэй гаргашануудай талаар хүлээгдэһэн гүйсэдхэлые хараада абан, урьһаламжын мүнгэ һомололгын газарнуудай бүлэгһөө мүнгэнэй оролгоор уласай бюджетэй мүнгэн һангай дутагдалые хангаха.

7. Буряад Уласай гүрэнэй засагай гүйсэдхэлгын зургаануудта:

7.1. Хангаха:

7.1.1. Буряад Уласай хамтадхаһан бюджетһээ болон Буряад Уласай гүрэнэй һангай, бюджетэй болон бээ дааһан эмхи зургаануудай һара бүхэнэй 1-эй үдэрэй байдалаар түлэхэ саг болзорһоонь үнгэрүүлһэн үри шэрийн үгы байлга, ажал хүдэлмэрийн түлбэрийн гаргашануудай, ажалшадта ажалай түлбэри болон ажалшадта үгтэхэ бусад түлбэринүүдэй түлөө уялгата нийгэмэй даадхалай түлбэринүүдые түлэхэ, мүн тэрэшэлэн ажаһуугшадай тодорхой бүлэгүүдтэ нийгэмэй дэмжэлгын хэмжээнүүдые хангаха, ажалгүйшүүлэй уялгата эмнэлгын даадхалай түлбэринүүдые түлэхэ талаар тэдэнэй ажал ябуулгые мүнгөөр тэдхэдэг газарынь Буряад Уласай хамтадхаһан бюджетэй мүнгэн болоно (мүнгэ һомолхо бусад газарнуудһаа гадуур).

7.1.2. Холбоото уласай бюджетһээ тусхай зорилгоор үгтэдэг мүнгэн дэмжэлтэнүүдые болон бусад бюджетүүд хоорондын мүнгэн шэлжүүлгэнүүдые суг һомолхо зорилготойгоор Буряад Уласай нютагай засагай байгууламжануудай бюджетүүдтэ уласай бюджетһээ мүнгэн дэмжэлтэнүүдые болон бусад бюджетүүд хоорондын мүнгэн шэлжүүлгэнүүдые һомололгоор уласай бюджетһээ мүнгэ абагшадай эрхэ түлөөлэлгэнүүдые Холбоото уласай Буряад Уластахи мүнгэн сан хүтэлхэ албанда дамжуулан үгэхэ.

7.2. Уласай бюджетэй гаршануудаар бусаан түлэхэ саг болзорой

үнгэрүүлэгдэһэн ушарта Буряад Уласай Мүнгэн һангай яаманда тушааха:

7.2.1. Түлэхэ саг болзорын үнгэрүүлһэн нэгэ үдэрэй туршада түлэхэ үри шэри тухай тухай мэдээсэл.

7.2.2. Буряад Уласай Засагай газарай хиналта бээлүүлхэ Түрүүлэгшын орлогшотой хэлсэһэнэй ёһоор, болзоройнһунаагдаһан үдэрһөө хойшо ажалай арбан үдэрэй туршада болзор соонь түлэгдөөгүй үри шэриие хааха хэрэг ябуулгануудай түсэб.

7.2.3. Энэ захирамжын № 2* хабсаргалтын 2-дохи түхэлэй 1-дэхи пунктын ёһоор, Буряад Уласай нийгэмэй-эдэй засагай хүгжэлтын ба гүрэнэй мүнгэн һангыг һайжаруулгын талаар хэмжээнүүд тухай хэлсэһэнэй зохилдуулан, квартал бүхэндэ тоосоото кварталай удаадахи һарын 17-һоо хожом бэшэ Буряад Уласай уялгануудыг дүүргэһэн тухай тоосоо бэлдэхэ мэдээсэл.

7.2.4. 2025 оной мартын 15 болотор Буряад Уласай нийгэмэй-эдэй засагай хүгжэлтын болон уласай мүнгэн һанг һайжаруулгын хэмжээ ябуулганууд тухай хэлсэһэнэй зохилдуулан, хэлсэһэнэй уялга дүүргээгүй байһан ушарта энэ захирамжын № 2* хабсаргалтын № 3 түхэлэй 12-дохи пунктын ёһоор, Буряад Уласай уялгануудыг дүүргэхэ тоосоо бэлдэхэ тухай мэдээсэл.

7.3. Буряад Уласай Засагай газарай 2011.08.25-най 615-р ба 2011.05.05-най № 268-р захирамжануудай ёһоор тушаагдаха баримта саарһануудыг зүбөөр, һайн шанартайгаар бэлдэлгэ хангаха.

7.4. Буряад Уласай Эдэй засагай яаманда квартал бүхэндэ, тоосоото кварталай удаадахи һарын 30 болотор харгалзалга доро байдаг һалбаринуудай эмхи зургаануудтай нийгэмэй-эдэй засагай талаар харилсан хүдэлхэ хэлсэһэнүүдыг бээлүүлхэ тухай мэдээсэл, тэрэ тоодо:

- түсэблэгдэһэн хэмжээндэ орходоо харуулалтануудай доошололгын дэлгэрэнгы шалтагаанууд (муу харуулалтануудай байхада);

- эмхи зургаануудай хүгжэлтэдэ бии байһан бэрхэшээлтэй асуудалнууд, эдэ асуудалнуудыг шийдхэхэ талаар бээлүүлэгдэжэ байһан хэмжээнүүд ба үйлэдбэринүүдэй хүгжэлтын саашанхи хараа бодолнууд;

- үйлэдбэринүүдэй дунда болзорто хүгжэлтын түсэбүүд;

- харгалзалдаг һалбаринуудай эмхи зургаануудтай хэлсэһэнүүдыг үргэнөөр баталха талаар ябуулагдажа байһан хүдэлмэри тухай.

8. Буряад Уласай Мүнгэн һангай яаманда (Мадаев Г.Э.):

8.1. Татабариин ба татабариин бэшэ олзо оршын хэмжээнэй хубилха ушарта, Буряад Уласай бюджетэй дутагдалыг хүсэлдүүлгэдэ мүнгэ һомолхо газарнуудай хубилһан ушарта, Буряад Уласай гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй салин хүлһэ ба тэрээндэ нэмэлтэ мүнгэ түлэхэ гаргашануудай ажаһуугшадай аша туһада нийгэмэй дэмжэлгын хэмжээнүүдыг абалгатай холбоотой гаргашануудай, ажалгүй ажаһуугшадай уялгата эмнэлгын даадхалай түлөө түлбэрийн гаргашануудай хэмжээнэй хубилха ушарта – Буряад Уласай Арадай

Хуралда оруулхааа урид Буряад Уласай Толгойлогшо Оросой Холбоото Уласай Мүнгэн хангай яаманай зүбшэлэлгэдэ Бюджет тухай хуулида хубилалтануудые оруулха тухай Буряад Уласай хуулийн түлэбүүдые эльгээлгэ хангаха.

8.2. «2017 ондо Оросой Холбоото Уласай мого нютагуудай Оросой Холбоото Уласай урда бюджетэй урьһаламжануудаар абаһан уялгануудаа (үри шэри түлэхэ) шэнээр хубилган дүүргэхэ тухай» гэхэн Оросой Холбоото Уласай Засагай газарай 2017.12.13-най № 1531 тогтоолоор хараалагдаһан бюджетэй урьһаламжануудаар Оросой Холбоото Уласай бюджетэй хуули ёһонуудай эрилтэнүүдтэ зохилдоһон, Оросой Холбоото Уласай мого нютагуудай бюджетэй түбхын түрүүндэ хэгдэхэ гаргашануудые дүүрэн хангаһан, Оросой Холбоото Уласай мого нютагуудай Оросой Холбоото Уласай урда абаһан уялгануудай (үри шэри) шэнээр хубилган түлэхэ эрилтэнүүдтэ зохилдоһон тухай 2024 оной октябрийн 14-һөө хожом бэшэ Буряад Уласай Толгойлогшо Оросой Холбоото Уласай Мүнгэн хангай яаманда 2025 оной болон 2026, 2027 онуудай түсэблэлгын хугасаагай Буряад Уласай бюджет тухай хуулийн түлэб зүбшэлэлгэдэ оруулалгыень хангаха.

8.3. Буряад Уласай гүрэнэй засагай гүйсэдхэлгын зургаануудтай хамта Буряад Уласай нийгэмэй - эдэй засаг хүгжөөлгын ба гүрэнэй хан жасын байдал һайжаруулгын хэмжээнүүд тухай хэлсэнтэй зохилдуулан, Буряад Уласай уялгануудаа дүүргэлгэ тухай тоосоо Оросой Холбоото Уласай Мүнгэн хангай яаманда тушааха:

- квартал бүхэндэ - тоосоото кварталай удаадахи һарын 20-ой үдэр болотор;

- жэлэй - 2025 оной мартын 28 болотор.

8.4. Буряад Уласай Толгойлогшын ба Буряад Уласай Засагай газарай Захиргаантай (Гулгенов А.Ц.) ба Буряад Уласай гүрэнэй засагай гүйсэдхэлгын зургаануудтай хамта Оросой Холбоото Уласай Засагай газараар тогтоогдоһон Буряад Уласай гүрэнэй засагай зургаануудые тэдхэлгэдэ хэгдэхэ гаргашануудые бүрилдүүлгын талаар мүнхэнэй гаршын харуулалта сахилгы хангаха.

8.5. Хан жасада бусаагдаха үри шэринүүдые, гадна тэдээн дээрэ ялын түрсэ болон ялануудые нэхэжэ абаха талаар бюджетэй оршонуудай гол захирагшын эрхэ түлөөлэлгэнүүдые бэелүүлхэ регламентын юрэнхы эрилтэнүүдэй ёһоор зохёон хараалагдаһан, гүрэнэй засагай холбоото уласай зургаануудай (гүрэнэй зургаануудай), Оросой Холбоото Уласай гүрэнэй бюджетһээ гадуур жасануудые ба (гү, али) тэдэнэй мэдэлдэ байһан хангай эмхи зургаануудые хүтэлбэрилгын зургаануудай, мүн гүрэнэй хамжаануудай, нийтын-хуули эрхын наймаа үйлэдбэрийн нэгэдэлнүүдэй болон Ородой Холбоото Уласай Түбэй банкын Оросой Холбоото Уласай Засагай газарай 2007.12.29-эй № 995 тогтоолоор баталагдаһан Оросой Холбоото Уласай бюджетэй байгуулгын бюджетүүдэй олзо оршонуудай гол захирагшадай бюджетэй эрхэ түлөөлэлгэнүүдые бэелүүлхэ Дүримэй 2-

дохи пунктын «ба (3)» хуви зүйлэй ёһоор баталагдаһан 2024 оной апрелин 1 хүрэтэр Буряад Уласай бюджеттэ бусаагдаха үри шэринүүдые нэхэжэ абаха, гадна тэдээн дээрэ ялын түрсэ болон ялануудые суглуулха түсэб («хэмжээ ябуулгануудай түсэб») баталха.

8.6. 2024 - 2026 онуудта Оросой Холбоото Уласай нютаг можын ба Оросой Холбоото Уласай нютаг можын бюджетэй (бээ дааһан) эмхи зургаануудай саг соонь бусаагдаагүй үри шэриие доошолуулгын (дээшлүүлгын) (олзо оршо оруулдаг ажал ябуулгын мүнгэ зөөрин тоосоондо уялгата эмнэлгын даадхалай мүнгөөр түлэхэ хэмжээ хараада абангүйгөөр) квартал бүхэнэй зорилгото харуулалтануудые тогтоолготойгоор Оросой Холбоото Уласай можо нютагуудай 2024 оной январин 1-нэй байдалаар уласай нэгэдхэн бюджетэй түлэхэ дансанууд хойшолуулагданхай Оросой Холбоото Уласай можо нютагай ба Оросой Холбоото Уласай можо нютагай бюджетэй (бээ дааһан) эмхи зургаануудай хамтадхагдаһан бюджеттэ саг соонь бусаажа түлэгдөөгүй үри шэритэй (олзо оршо оруулдаг ажал ябуулгын мүнгэ зөөрин тоосоондо уялгата эмнэлгын даадхалай мүнгөөр түлэхэ хэмжээ хараада абангүйгөөр) Оросой Холбоото Уласай можо нютагуудта Буряад Уласай хамтадхаһан бюджетэй болон Буряад Уласай бюджетэй (бээ дааһан) эмхи зургаануудай саг болзортонь бусаан түлэгдөөгүй үри шэриие бусааха (шэнээр хубилган түлэхэ) түсэб («хэмжээ ябуулгануудай түсэб») 2024 оной апрелин 1 болотор шэнэлэлгэ хангаха ба (гү, али) баталха.

8.7. Бюджетэй һалбариин хүдэлмэрилэгшэдые салин түлэхэ гаргашануудай ба тэрээндэ нэмэлтэ түлбэри түлэхэ ажалгүй ажаһуугшэдые уялгата эмнэлгын даадхалай түлбэрин гаргашануудай талаар бюджет тухай хуулида ба (гү, али) бюджетэй нэгэдхэн бюджетэй хубаариин харуулалтануудта хубилалтануудые оруулһанай ашаар (бюджетэй мүнгэ арьбалха, гүрэнэй эмхи зургаануудые шэнээр эмхидхэн байгулха ушарнуудһаа гадуур) Бюджет тухай хуулийн ёһоор баталагдаһан Буряад Уласай бюджетэй гаргашануудай хэмжээ доошолуулангүй байлгы хангаха.

8.8. 2024 оной июлин 1 болотор республикын бюджетэй хангалтатай байлгы тэгшэлхэ тэдхэмжын мүнгэнэй ба нютагай засагай эмхи зургаануудай ажал ябуулгы (туһа хангамжануудые үзүүлэлгэ) тэдхэлгэ ба хангалгада нютагай засагай аймагуудай (хотын тойрогуудай) гаршануудай уялгануудта мүнгэ һомололгодо үгтэхэ мүнгэн дэмжэлтын талаар талаар бюджетэй һангай түсэбтэ хубилалтануудые оруулхагүй.

8.9. Буряад Уласай Эдэй засагай яаманда эльгээхэ:

8.9.1. Буряад Уласай нэгэдхэмэл бюджет бэлүүлэгдэн тухай тоосоото болзорой удаадахи һүүлшын һарын 1-эй байдалаар, иимэ болзор соо:

- түрүүшын гурбан һара, хахад жэл, 9 һарын туршада - тоосоото гурба һараһаа хойшо һарын 16-һаа хожом бэшэ;

- жэлэй - Оросой Холбоото Уласай холбоото уласай хан жасада тушааһанай һүүлдэ удаадахи ажалай үдэрһөө хойшо бэшэ.

8.9.2. Тоосоото жэлдэ нэгэдхэмэл, улас түрын, нютагай бюджетүүдэй (тэрэ тоодо Буряад Уласай һууринуудай хэмжээндэ) татабариин ба татабариин бэшэ олзо оршонуудай гүйсэдхэл тухай шууд дары бэлдэһэн мэдээсэл – 2025 оной январийн 14-һөө хожом бэшэ.

8.9.3. Оршон хангалгын байгуулга түхээрэлгэдэ (хүгжөөлгэдэ) эрдэм ухаанай талаар шэнжэлгын түсэлнүүдые шэглүүлхэ арга боломжодо үгтэһэн бюджетэй урьһаламжануудай талаар Оросой Холбоото Уласай урда ушаруулһан шэриие шэнээр гуримшуулан түлэхэ аргын ашаар Буряад Уласай мүнгэн хангай үлэхэ мүнгэн тухай мэдээсэл – 2024 оной март харын 1-һээ хожом бэшэ.

9. Буряад Уласай Эдэй засагай яаман (Кочетова Е.Н.):

9.1. Буряад Уласай гүрэнэй засагай гүйсэдхэлгын зургаануудтай хамта Буряад Уласай нэгэдхэмэл бюджетэй гүйсэдхэлэй дүнгүүд дээрэ үндэһэлжэ, Буряад Уласай нийгэмэй-эдэй засагай хүгжэлтын ба Буряад Уласай гүрэнэй мүнгэн хангай байдал хайжаруулха талаар хэмжээ ябуулганууд тухай хэлсээнтэй зохилдуулан, Буряад Уласай нэгэдхэмэл бюджетэй татабариин болон татабариин бэшэ олзо оршын нэмэлтэ хангаха.

9.2. Һара бүри уласай бюджеттэ татабариин болон татабариин бэшэ олзо оршо оруулалгыг адаглан хинажа, Буряад Уласай Мүнгэн хангай яаманда тушааха:

- тоосоото кварталай удаадахи харын 25-һаа хойшо бэшэ уласай бюджеттэ татабариин болон татабариин бэшэ олзо оршо оруулалгын, тэрэ тоодо эгээл ехэ татабари түлэгшэдөөр сэгнэлтэ;

- декабриин 5-һаа хожом болгонгүй байгша ондо уласай бюджеттэ татабариин болон татабариин бэшэ олзо оруулалгын сэгнэлтэ.

9.3. Буряад Уласта нютагай засагай аймагуудай (хотын тойрогуудай) дунда нэгэдхэмэл нютагай бюджетүүдэй татабариин болон татабариин бэшэ олзо оршын хэды шэнээн хэмжээндэ оруулагдахаар хүлээгдэнэб гэһэн мэдээсэл Буряад Уласай Мүнгэн хангай яаманда феввариин 27, сентябриин 23, ноябриин 20 болотор оруулха.

9.4. Бюджет тухай хуулида хубилалтануудыг оруулха тухай хуулийн хүсэндөө ороһон үдэрһөө хойшо гурбан хоногой туршада Буряад Уласай Мүнгэн хангай яаманда 2024 оной улас түрын бюджетэй олзо оршонуудай гол захирагшадай хэмжээндэ татабариин болон татабариин бэшэ олзо оршын уридшалан багсаамжалагдаһан мэдээсэл тус захирамжын № 1* хабсаргалтада үгтэһэн түхэлөөр тушааха (түлбэритэй туһа хангамжануудыг үзүүлһэн олзо оршоһоо гадуур).

9.5. Буряад Уласай нийгэмэй-эдэй засагай хүгжэхэ болон уласай мүнгэн хангай байдал хайжаруулха талаар хэмжээнүүд тухай хэлсээнэй ёһоор, Буряад Уласай уялгануудыг дүүргэхэ тухай тоосоо бэлдэхэ талаар

мэдээсэл Буряад Уласай Мүнгэн һангай яаманда 2025 оной мартын 15 болотор тус захирамжын № 2* хабсаргалтын 1-дэхи пунктда заагдаһан № 3 түхэлөөр (хэлсээнэй ёһоор уялгаяа дүүргээгүй байһан ушарта).

9.6. Буряад Уласай Унаа тээбэрийн, элшэ хүсэнэй ба харгын ажахы хүгжөөлгын яаманда, Буряад Уласай Мүнгэн һангай яаманда Буряад Уласай Харгын жаса бүридүүлхэ мүнгэ зөөри болохо татабариин болон татабариин бэшэ олзо оршын уридшалан түсэблэгдэһэн хэмжээн тухай мэдээсэл эльгээхэ, тэрэнэй хубилһан ушарта.

9.7. 2024 оной апрелин 1-һээ үнгэрүүлэнгүй «Озерное» гэхэн хизаарлагдамал харюусалгатай бүлгэмэй үндэһэн эд хэрэгсэлнүүдые шата шатаар ашаглалгада тушаалга бэхижүүлхэ талаар Оросой Холбоото Уласай Эдэй засагай хүгжэлтын яамантай хамта ажал ябуулха.

9.8. Хүрэнгэжүүлгын түсэлнүүдээр дурадхалнуудые бэлдэжэ, Буряад Уласай Засагай газартай хэлсэжэ, Оросой Холбоото Уласай эдэй засагай хүгжэлтын яаманда 2024 оной апрелин 1-һээ хойшо бэшэ эрдэм шэнжэлгын түсэлнүүдэй нэгэдхэмэл нэрэ тоолборидо оруулхыень эльгээхэ.

9.9. Буряад Уласай бюджетэй урьһаламжануудаар Оросой Холбоото Уласай урда ушаруулһан үри шэриее № 1740-дэхи Дүримүүдэй ёһоор, эрдэм шэнжэлгын түсэлнүүдые бэлүүлһэнэй ашаар холбоото уласай бюджеттэ оруулха татабариин олзо оршын хэмжээндэ хаахын тула, тушааха:

9.9.1. 2024 оной апрелин 15-һаа хойшолуулангүй, шэнэ хүрэнгэжүүлгын түсэлнүүдые бэлүүлжэ байһан хуули эрхын нюурнууд тухай мэдээнүүдые холбоото уласай татабариин албанда.

9.9.2. Бюджетэй урьһаламжануудаар Оросой Холбоото Уласай можо нютагуудай үри шэриие холбоото уласай бюджеттэ тэдэнэй оруулха татабариин олзо оршын хэмжээндэ бага болгохо эрхэтэй Оросой Холбоото Уласай Засагай газарай 2021.10.12-ой № 1740 тогтоолоор баталагдаһан шэнэ хүрэнгэжүүлгын түсэлнүүдые бэлүүлгэһээ холбоото уласай бюджеттэ оруулагдаха ёһотой татабариин олзо оршын Нэрэ тоолборитой зохилдуулан, Буряад Уласай Мүнгэн һангай яаманда 2024 оной юниин 1-һээ хожом бэшэ, Оросой Холбоото Уласай бюджетэй урьһаламжануудаар Оросой Холбоото Уласай можо нютагай үри шэриие хааха үедэ тоологдодог эрдэм шэнжэлгын түсэлнүүдые бэлүүлгэһээ холбоото уласай татабариин албанай хинан шалгажа байһан татабариин холбоото уласай бюджеттэ ороһон хэмжээн тухай мэдээсэл.

10. Буряад Уласай Хүн зоние нийгэмэй талаар хамгаалгын яаманда (Быкова Т.А.):

10.1. Оросой Холбоото Уласай можо нютагай нэгэдхэгдэмэл бюджетэй мүнгөөр тэдхэмжэ үзүүлэгдэдэг ажаһуугшадые нийгэмэй талаар дэмжэлгын, тэрэ тоодо холбоото уласай бюджетэй мүнгэн һангай ашаар тэдэниие хангалга бэлүүлэгдэдэг хэмжээнүүдэй дабталга усадхаха хэмжээ

ябуулгануудыг хараалхан, хэмжээ ябуулгануудай ашаг үрэ шэнжэлхэ, сэгнэхэ талаар хэмжээ ябуулгануудай түсэб 2024 оной апрелийн 1 болотор баталалга ба (гү, али) хубилгалга хангаха.

10.2. Тус захирамжын № 2* хабсаргалтын 2-дохи пунктын 2-дохи түхэлэй, 14-дэхи пунктын № 3 түхэлэй (хэлсээнэй ёһоор уялгаяа дүүргээгүй ушарта) ёһоор нийгэмэй-эдэй засагай хүгжэлтын болон Буряад Уласай гүрэнэй мүнгэн хангуудыг хайжаруулха хэмжээнүүд тухай хэлсээнтэй зохилдуулан, Буряад Уласай уялгануудыг дүүргэхэ тухай тоосоо бэлдэхэ тухай мэдээсэл 2025 оной мартын 13 болотор Буряад Уласай Мүнгэн хангай яаманда тушааха.

11. Буряад Уласай Барилгын ба гэр байрын-ажахы шэнэлэлгын яаман (Коркин Э.А.) оршон хангалгын байгуулгын түсэлнүүдыг бэлүүлгэ мүнгөөр тэдхэлгэдэ холбоото уласай бюджетдээ бюджетэй урьһаламжа үгэхэ тухай хэлсээнүүдэй ёһоор, Буряад Уласай Унаа тээбэрийн, элшэ хүсээнэй ба харгын ажахы хүгжөөлгын яаман (Гоге А.А.) холбоото уласай бюджетдээ тусхай сан жаса хүтэлхэ зургаанай урьһаламжа үгэхэ тухай хэлсээнэй ёһоор:

11.1. Оршон хангалгын байгуулгын бюджетэй урьһаламжын ба тусхай сан жаса хүтэлхэ зургаанай урьһаламжын мүнгэ Ородой Холбоото Уласта можо нютагай хүгжэлтын талаар Засагай газарай комиссийн президиумэй (штаб) баталһан оршон хангалгын байгуулгын түсэлнүүдыг болон ажал ябуулгануудыг бэлүүлгэдэ тус тустань шэглүүлгэ хангаха.

11.2. Оросой Холбоото Уласай Засагай газарай 2023.03.31-эй 525-дахи Зарлигаар баталагдаһан Оросой Холбоото Уласай можо нютагуудай бюджетүүдтэ холбоото уласай бюджетэй тоосоондо нийтэ нэгэн счөдһоо саг зуура нөөсэдэ байһан мүнгэнһөө Холбоото уласай сан жаса хүтэлхэ зургаанай бюджетэй урьһаламжа үгэхэ тухай Дүримэй 10-дахи пунктын «в» хуби зүйлөөр ба Оросой Холбоото Уласай 2021.07.14-эй № 1190 тогтоолоор баталагдаһан Оросой Холбоото Уласай можо нютагуудта бюджетэй урьһаламжа үгэхэ, хэрэглэхэ, бусааха тухай Дүримэй 8-дахи пунктын ёһоор, оршон хангалгын байгуулгын бюджетэй урьһаламжын, тусхай сан жаса хүтэлхэ зургаанай урьһаламжын ашаар мүнгэ һомолдог Холбоото уласай сан жаса хүтэлхэ зургаанай баталагдаһан хэлсээнүүдтэ, мүнгэ һомолуулха тухай хэлсээнүүдтэ мүнгэн хангай дэмжэлгэ үзүүлхэ тухай эрхэ нүхэсэл оруулалгыг хангаха.

11.3. Зохихо хэлсээнүүд ба гүрэнэй (нютагай засагай) хэлсээнүүдтэ (хэлсээнүүдтэ), тэрэшэлэн тусхай тусхай хан жаса хүтэлхэ зургаанай түлбэринүүдыг түлэхэ тухай захирамжануудта заагдаһан оршон хангалгын байгуулгын бюджетэй урьһаламжын мүнгөөр, тусхай хан жаса хүтэлхэ зургаанай урьһаламжын мүнгөөр тэдхэгдэхэ гаргашануудай шэнжэлэлгын томъёото тэмдэгүүдыг заажа үгэлгэ хангаха.

11.4. Оросой Холбоото Уласта можо нютагуудыг хүгжөөхэ талаар Засагай газарай комиссийн президиумэй (штаб) баталһан оршон

байгуулга хангалгын түсэлнүүдье, хэмжээ ябуулгануудье бэлүүлгье саг үргэлжэ адаглан шалгажа байлга, Оросой Холбоото Уласай Барилгын ба гэр байрын ажахын яаманай тодорхойлһон түхэлөөр гурбан һара болоод, тушааха мэдээсэл бэлдэлгэ хангаха.

11.5. Буряад Уласай Засагай газарай гуримшуулгын хуули ёһоной шийдхэбэринүүдтэ доро заагдаһан мүнгөөр бэлүүлэгдэжэ байһан ажал ябуулгын дэлгэрэнгы нэрэ тоолбори тухай оруулагдаха хубилалтануудай шэглэл хангаха:

- оршон байгуулга хангалгын бюджетэй урьһаламжа – Оросой Холбоото Уласай Барилгын болон гэр байрын ажахын яаманда болон Холбоото уласай тусхай һан жаса хүтэлхэ зургаанда гуримшуулгын хуули ёһоной шийдхэбэринүүдтэ хубилалтануудье оруулһан үдэрһөө хойшо ажалай 14 үдэрэй туршада;

- тусхай һан жаса хүтэлхэ зургаанай урьһаламжа – тэдэнтэй хэлсээнүүдые баталһан Оросой Холбоото Уласай Барилгын болон гэр байрын ажахын яаманда, Оросой Холбоото Уласай Алас Дурнын болон Арктикын хүгжэлтын талаар яаманда, Оросой Холбоото Уласай Унаа тээбэрийн яаманда, «Газар дэбисхэрнүүдые хүгжөөлгын жаса» гэхэн нийтын-хуули ёһоной компанида, мүн тиихэдэ хубилалтанууд тухай холбоото зохисуулгын эрхэ зүйн актын хэблэгдэһэн үдэрһөө хойшо ажалай холбоото уласай тусхай һан жаса зургаанда хубилалтануудье оруулха тухай зохихо гуримшуулгын-хуули ёһоной шийдхэбэрийн толилогдоһон үдэрһөө хүдэлмэрийн 10 үдэрһөө хожом бэшэ болзорто дамжуулагдаха.

11.6. Буряад Уласай Мүнгэн һангай яаманда тоосоото кварталай удаадахи һарын 15 болотор гурбан һарын нэгэ дахин эльгээхэ:

- 2022, 2023, 2024 онуудта үгтэһэн мүнгэндэ тусхайтаар тус захирамжын № 3* хабсаргалтын ёһоор, оршон байгуулга хангалгын бюджетэй урьһаламжын мүнгэ һомололго тухай тоосоо;

- тусхай һан жаса хүтэлхэ зургаанай урьһаламжын мүнгэ һомололго тухай тоосоо тус захирамжын № 4* хабсаргалтада үгтэһэн түхэлөөр.

11.7. Тус пунктын 11.1 - 11.5 хуби зүйлнүүдэй ёһоор, хахад жэлэй ба жэлэй туршада тэдэнэй бэлүүлэгдэһэн тухай мэдээсэл тоосоото хугасагай удаадахи һарын 25-һаа урид Буряад Уласай Мүнгэн һангай яаманда тушааха.

12. Буряад Уласай нютагай засагай аймагуудай ба хотын тойрогуудай толгойлогшонорто дурадхаха:

12.1. 2024 оной туршада хангаха:

- Оросой Холбоото Уласай Бюджетэй кодексн 92.1-дэхи статьягаар тогтоогдоһон нютагай бюджетэй дуталдалай дээдэ захын хэмжээнэй эрилтэнүүдые дүүргэлгэ;

- Оросой Холбоото Уласай Бюджетэй кодексн 106-дахи статьягаар тогтоогдоһон урьһаламжын эгээл ехэ хэмжээнэй эрилтэнүүдые дүүргэлгэ;

- Оросой Холбоото Уласай Бюджетэй кодексн 107-дохи статьягай

5-дахи пунктаар тогтоогдоһон эрилтэнүүдые дүүргэлгэ;

- Оросой Холбоото Уласай Бюджетдэй кодексн 137-дохи статьягай 8-дахи пунктда ба Оросой Холбоото Уласай Бюджетдэй кодексн 138-дахи статьягай 8-дахи пунктда тогтоогдоһон эрилтэнүүдые дүүргэлгэ.

12.2. Нютагай бюджетүүдэй оршо гаршын талаар тэнсүүриие хангаха, хүдэлмэри үргэлжүүлхэ. татабариин болон татабариин бэшэ олзо оршонуудай оролгыг дээшэлүүлхэ талаар хэмжээ ябуулгануудай түсэбүүдые абаһанай ба бээлүүлһэнэй, 2024 ондо нютагай бюджетүүдэй гаршануудыг ашаг үрэтэй болгоһоной ашаар бюджетһээ абаһан урьһаламжануудыг саг соонь түлэлгэ хангаха талаар ажал үргэлжэлүүлхэ.

12.3. Буряад Уласай Эдэй засагай яаманда нэгэдхэгдэмэл нютагай бюджетүүдтэ оруулхаар хүлээгдэгдэһэн татабариин ба татабариин бэшэ олзо оршонууд тухай мэдээсэл 7 нарын дүнгүүдээр - 2024 оной августын 15 болотор, 8 нарын дүнгүүдээр - 2024 оной сентябриин 15 болотор, 10 нарын дүнгүүдээр – 2024 оной ноябриин 15 болотор тушааха.

12.4. 2024 оной мартын 1 болотор 2024 ондо нютагай засагай алба хаагшадай тоо олошоруулгада хорюул тогтоохо. 2024 оной туршада нютагай засагай зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй салин түлбэри дээшэлүүлхэ тухай уласай хэмжээндэ гүрэнэй засагай зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй салин дээшэлүүлхэ хэмжээ ба (гү, али) болзор үлүү гаргаһан шийдхэбэри абахагүй.

12.5. Нэн түрүүн нютагай засагай эмхи зургаануудай ажал ябуулгада нийгэмэй удха шанартай гаршануудта (нэмэлтэ мүнгатэйгөөр салин түлбэринүүд болон коммунальна туһа хангамжануудай түлбэри) мүнгэ һомололго хангаха.

12.6. 2024 ондо Оросой Холбоото Уласай Түбэй банкын тогтооһон гол хэмжээнһээ жэлдээ 1 хубяар дээшэлүүлһэн зээли абаһан эмхинүүдһээ урьһаламжын мүнгэ нютагай бюджеттэ татаха хэрэгһээ һэргылхэ.

12.7. 2024 оной апрелин 1 болотор нютагай засагай аймагай бүридэлдэ ородог хотын ба нютагай сомонуудай өөһэдын хүтэлбэрин зургаануудтай хамта бюджетүүдэй тэнсүүритэй байлга хангаха, саг соонь түлэжэ шадахагүй үри шэринүүдые ушаруулхагүйн тула 2024 оной нютагай бюджетүүдэй хараа хэмжээнүүдые хаража үзэлгэ үнгэргэхэ.

12.8. Буряад Уласай Эдэй засагай яаманда 2025 оной январин 15 болотор 2026 - 2028 онуудта татабариин ба татабариин бэшэ олзо оршонуудай талаар нэгэдхэмэл нютагай бюджетүүдэй хараа хэмжээ тухай мэдээсэл 2025 оной январин 15 болотор тушааха.

13. Холбоото уласай татабариин албанай Буряад Уластахи хүтэлбэридэ (Е.В. Жалсапов) нара бүри тоосоото нарын удаадахи нарын 10-ай үдэр хүрэтэр Буряад Уласай Мүнгэн һангай яаманда болон Эдэй засагай яаманда Буряад Уласай албан татабариин олзо оршонуудай талаар мүнгэн һангай түсэб тодорхой болгохо тухай дурадхалнуудыг эльгээхыень дурадхаха.

14. Буряад Уласай Засагай газарай 2011.05.05-най № 268-р захирамжын № 3 хабсаргалтада (Буряад Уласай Засагай газарай 2011.08.15-ай № 582-р захирамжын, Буряад Уласай Засагай газарай 16.08.2011 № 431 тогтоолой, Буряад Уласай Засагай газарай 2012.06.22-ой № 374-р, 2012.07.30-ай № 478-р, 2013.06.13-ай № 372-р, 2014.07.16-ай № 426-р, 2015.06.04-эй № 334-р захирамжануудай, Буряад Уласай Засагай газарай 2015.11.06-ай № 563 тогтоолой, Буряад Уласай Засагай газарай 2016.07.11-эй № 412-р, 2016.08.19-эй № 530-р, 2016.09.16-ай № 592-р, 2017.07.12-ой № 414-р, 2017.08.31-эй № 503-р, 2018.08.01-эй № 427-р захирамжануудай, Буряад Уласай Засагай газарай 2019.06.13-ай № 307 тогтоолой, Буряад Уласай Засагай газарай 2019.07.12-ой № 423-р, 2020.07.20-ой № 413-р, 2021.08.03-ай № 423-р, 2021.09.16-ай № 532-р, 2022.07.26-ай № 573-р, 2022.10.12-ой № 822-р, 2022.12.20-ой № 1091-р, 2023.02.27-ой № 103-р, 2023.08.09-эй № 657-р захирамжануудай найруулгаар) «Луковников Е.В. – Буряад Уласай Засагай газарай Түрүүлэгшын орлогшо» гэхэн үгэнүүдые хахаха, «Кириллова Л.С.» гэхэн үгэнүүдые «Еремина Т.В.» гэхэн үгэнүүдээр хэлгэхэ.

15. Буряад Уласай Засагай газарай 2011.08.25-ай № 615-р захирамжын № 3 хабсаргалтада (Буряад Уласай Засагай газарай 2011.09.27-ой № 697-р, 2012.02.14-эй № 65-р, 2012.04.11-эй № 228-р, 2013.05.31-эй № 341-р, 2015.06.02-ой № 326-р, 2018.02.22-ой № 99-р, 2019.07.12-ой № 422-р, 2021.05.28-ай № 251-р, 2022.07.26-ай № 573-р, 2023.02.27-ой № 103-р, 2023.08.09-эй № 657-р захирамжануудай найруулгаар) «Луковников Е.В. – Буряад Уласай Засагай газарай Түрүүлэгшын орлогшо» гэхэн үгэнүүдые хахаха, «Кириллова Л.С.» гэхэн үгэнүүдые «Еремина Т.В.» гэхэн үгэнүүдээр хэлгэхэ.

16. Тус захирамжа дүүргэлгын хойноһоо хиналта бээлүүлхыень Буряад Уласай Засагай газарай Түрүүлэгшын орлогшо В.В. Мухинда даалгаха.

17. Тус захирамжа гар табигдаһан үдэрһөө хүсэндөө орохо.

**Буряад Уласай Толгойлогшо -
Буряад Уласай Засагай
газарай Түрүүлэгшэ**

А. Цыденов

*Хабсаргалтанууд сахим түхэлөөр

Мүнгэн һангай яаман түлэб бэлдээ
утаһан: 21-33-36

еш2